

Sluttrapport fra

Bjugn kommune

Til

Det midtnorske velferdsteknologiprojektet

Prosjektopplysninger	Foretaksoplysninger
Prosjektets tema: Det midtnorske velferdsteknologiprojektet	Organisasjonsnummer: 974777053
Prosjekttittel: Implementering og utprøving av velferdsteknologi	Prosjekt ansvarlig: Siv Iren S Anderson
Prosjektleder: Turid Berg Mandal	Administrativt ansvarlig: Torkil Østraat
e-postadresse: turid.berg.mandal@bjugn.kommune.no	

Prosjektets status	Ja	Delvis	Nei
Er prosjektets hovedmål nådd?	X		
Er samtlige av prosjektets delmål for inneværende år nådd?		X	
Er prosjektets tidsplan endret slik at prosjektet ble forsinket i forhold til prosjektplan?			X
Dersom det er flere kommuner med i prosjektet, har partnersamarbeidet fungert godt?	X		
Har tildelte skjønnsmidler fra Fylkesmannen vært utløsende for gjennomføringen av prosjektet?	X		
Har tildelte skjønnsmidler fra fylkesmannen vært utløsende for samarbeid med forskningsmiljø(er)?	X		
Kan prosjektets resultater publiseres på fylkesmannen sine websider?	X		
Kommer kommunen til å fortsette å arbeide med velferdsteknologi etter prosjektperioden?*	X		

Vennligst redegjør kort for endringer i prosjektet, samt årsaker til dette:

Utprøving av medisindispensere skulle i utgangspunktet være ferdig innen desember 2013, men er søkt om og fått innvilget videreført i 2014. Det har tatt tid å få klargjort rutiner rundt oppstart av dispensere sammen med Apokjeden og Innospense, til å få installere hjemme hos bruker. Målet er å få testet fem dispensere, og tjenesten har 3 i aktivitet nå. Trygge spor

prosjektet med utprøving av GPS er videreført i Trygge spor II, og en resultatrapport fra Trygge spor I kom ut i 2013. Her blir det fortsatt fokus på hvordan vi kan ha gps som en tjeneste i kommunen, samt videre utprøving av teknologi og tjenesteforløp.

Legemiddelkabinettet skal kunne legge inn info via fagprogrammet og gjøre bestillinger direkte fra apotek. Her mangler programvaren som leverandør holder på å utvikle. I organisasjonen har det vært nødvendig med en ny forankring, og dette arbeidet startet i desember. Ny runde med informasjon og felles fokus er i gang.

Hva er de viktigste resultatene fra prosjektet?:

Gjennom deltakelse i det Midtnorske velferdsteknologiprojektet har kommunen vært med å prøve ut eksisterende og tilgjengelig (velferds-)teknologi i pleie- og omsorgstjenestene, og gjennom denne utprøvingen bidratt til og ervervet seg ny kunnskap. Prosjektet har bestått av store og små kommuner som har gjennom felles prosjektsamlinger delt kunnskap og erfaringer for å nå individuelle og felles mål. Prosjektet startet 1/1-2012 og avsluttes 31/12-2013. Arbeidet med velferdsteknologi er forankret i både strategisk, administrativ og politisk ledelse. Dette ble dokumentert og sikret i forbindelse med oppstarten av det Midtnorske Velferdsteknologiprojektet.

Samtlige delprosjekt i det Midtnorske Velferdsteknologiprojektet prøver ut teknologi som kan bidra til økt trygghet i hjemmet. I tillegg er det noen som prøver ut bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi i institusjon. Gjennom prosjektet har vi vært med og etablert samarbeidsrelasjoner mellom kommunene. Det er etablert egen prosjektgruppe i kommunen, som sammen med prosjektleder har stått for den praktiske organiseringen og gjennomføringen i tjenesten. Gjennom det Midtnorske Velferdsteknologiprojektet er det etablert faste arenaer for kunnskapsutveksling og samarbeid som har vært nyttige. Nettverket har opparbeidet en god delingskultur, som er ønskelig å videreføre. Her har man delt felles utfordringer og inspirert hverandre. Kommunen har jobbet med egne velferdsteknologiprojekter og har egen prosjektleder i 25% stilling.

Vi har i prosjektperioden jobbet med følgende:

Utprøving av teknologi

GPS/Trygge spor:

Prosjektet Trygge spor er et offentlig innovasjonsprosjekt finansiert av Oslofjordfondet. Målsettingen i prosjektet har vært å bidra til å gi personer med kognitiv svikt en tryggere og mer aktiv hverdag, samt bidra til større trygghet for pårørende og ansatte i helse- og omsorgssektoren. Gjennom praksisnær forskning er det forsøkt å gi svar på hvordan en GPS-løsning med støttesystemer kan utvikles for å møte behovene til målgruppene. Erfaringene fra kommunene som har deltatt viser at etiske vurderinger, kartlegging av individuelle behov, faglig kompetanse og tilrettelegging av velferdsteknologi og tjenester er viktige forutsetninger for forsvarlig og vellykket bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi. Erfaringer fra utprøvingen er tatt opp i resultatrapporten som ble utgitt av SINTEF i 2013. Prosjektet videreføres i Innovasjonsprosjekt i offentlig sektor Trygge spor 2.

Utprøving av spillteknologi:

Bjugn har prøvd ut denne typen teknologi i dagsenter og i institusjoner, og det er til sammen etablert 3 spillstasjoner. Det er gjort nyttige erfaringer for å starte opp med spillteknologi som

aktivitet innen omsorg og velferd. I prosjektet har man dratt nytte av Ålesund sine erfaringer ved oppstart, og gjennom besøk hos Villa Frederikke i Drammen. Prosjektet er avsluttet og det skrives en rapport rundt utprøvingen. Prosjektdeltakerne blir sett på som ressurspersoner i det videre arbeidet med spillteknologi i tjenesten. Det er også forankret i ledelsen, som har fått en sentral rolle i å videreføre aktiviteten. Dette med fokus på innovasjonsledelse og implementering. Det er også snakket om muligheten for å trekke dette inn i rehabilitering.

Utprøving av medisindispensere for hjemmeboende:

Bjugn kommune og hjemmetjenesten har sammen med Apotek 1 og SINTEF tatt i bruk en multidosedispenser fra en nederlandsk industripartner, Innospence, for sikker medisinerings i hjemmet. I tillegg er det i prosjektet gjennomført en tjenestetilpasning, slik at en sikrer at teknologien har ansvarlige medarbeidere i kommunen. Viktige avklaringer er: hvem fyller opp dispenserer, hvem rykker ut når en alarm går, og hvem sikrer driftsteknisk støtte.

Medisinkabinett til sykehjem:

Bjugn kommune har etter å ha vært i dialog med SINTEF, installert medisinkabinett fra Health Tech i sitt sykehjem. Bakgrunnen er behov for å trygge og effektivisere medisinhåndteringen, og fokuset på å prøve ut tilgjengelig teknologi. Svært gode brukererfaringer så langt. Kommunen er i tett dialog med leverandør for å få på plass nye funksjoner.

Andre: Gjennom prosjektet har det oppstått mindre utprøvinger som f.eks IPad for kommunikasjon og spill, robotstøvsugere, bruk av sosiale medier og teknologi uten at det har blitt formalisert som prosjekt.

Deltakelse i Innovasjonsledelse

I samarbeid med Innomed og Det Midtnorske velferdsteknologiprojektet, har Innoco våren 2013 gjennomført et innovasjonsprogram i Midt-Norge. Dette har hatt fokus på innovasjonsledelse og kultur. Prosjektgrupper fra Ulstein, Steinkjer, Åfjord, Bjugn, Ålesund og Kristiansund har deltatt på i alt 5 samlinger med fokus på både kompetanseutvikling og prosjektarbeid. Programmets fem samlinger er bygget opp rundt disse fundamentene: Behov, løsningens verdi, pådriverrollen, team og forankring. De Fem Fundamentene er svaret på det virkelige STORE spørsmålet; hva må være på plass i våre arbeidsmetoder, systemer, og rutiner, for at vi skal lykkes med innovasjon over tid? For å utvikle kompetanse på de fem fundamentene, måtte prosjektgruppa arbeide med et innovasjonsprosjekt.

Programmet har medført et sterkt driv og fokus på innovasjon hos deltakerne. På siste samling presenterte prosjektgruppene sine prosjekter, ca 15-20 minutter per prosjekt, for et panel, og for publikum. Gruppene fikk deretter kommentarer og spørsmål fra panelet. Det ble også åpnet for kommentarer fra salen. For at velferdsteknologi skal kunne bli en naturlig del av de kommunale helsetjenestene må vi fortsette å prøve ut teknologi i praksis blant annet for å avdekke innovasjonsbehov i eksisterende tjenester. Det er også behov for teknologiutvikling.

Nettverksbygging på tvers av fylkes- og kommunegrenser:

Prosjektene har gitt oss en rekke erfaringer. Vi vet nå noe om hva som skal til for å komme i gang med velferdsteknologi. Prosjektet har gitt oss kunnskap om hvilke forutsetninger som bør være på plass i organisasjonen, og hvilke verktøy vi skulle ønske vi hadde da vi startet.

Dette er kunnskap som gjør at kommunen står sterkere rustet til å bidra med å fortsette å implementere velferdsteknologi og tjenesteinnovasjon videre i egen og i andre kommuner.

Implementering av ny teknologi i helse og omsorgstjenesten oppleves ressurskrevende og utfordrende, ikke minst fordi nye systemer gjerne krever endring i struktur og prosedyrer, tilegnelse av nye kunnskaper og ferdigheter – og nye oppfatninger og tenkemåter. Samtidig har vi sett at velferdsteknologi kan være en av driverne som skaper innovasjon i helse- og omsorgstjenestene våre. Den åpner for nye måter å organisere omsorg på, og kan legge til rette for nye arenaer for samvirke. Det tverrfaglige arbeidet utfordres på en ny måte, og en ny form for kompetanse formes i praksisfeltet. Det å ha arbeidet sammen gjennom det midtnorske, har gjort at vi har delt kunnskap og erfaringer med hverandre i et etablert nettverk. Kjennskapen til hverandre har gjort oss trygge både i formelle og uformelle møtepunkt. Terskelen for å ta kontakt og dele kunnskap har vært lav, og det å bli kjent med hverandre har gjort det enklere å ta tak i både etiske og praktiske problemstillinger og spørsmål. Det har også gitt oss større utbytte i utprøving av ny teknologi på tvers av kommunegrensene. Vi har brukt hverandre i nettverket til å teste ut behov og løsning/verktøy ut i kommunene, og fått en bred tilbakemelding. Denne metoden har blant annet blitt brukt i testing av kartleggingsverktøyet som er under utarbeiding. Det har også vært en sterk motivasjonsfaktor å være en del av en større gruppe med prosjektledere som arbeider mot felles mål på tvers av kommuner og fylker. Vi har ofte støtt på de samme utfordringer og muligheter. En av suksessfaktorene til disse nettverksmøtene og det gode arbeidet som er gjort har vært koordinering av en felles prosjektleder.

På samme måte som tankegangen bak hverdagsrehabilitering, tenker kommunen at velferdsteknologi kan sette brukerne bedre i stand til å ta ansvar for eget liv og opprettholde relasjonene til andre mennesker i det daglige. Vi vil fortsette i tjenesten med å se på tjenesteinnovasjon og bruk av teknologi som en mulig løsning både på individ og systemnivå. Teknologien kan også bidra til å forsterke sosiale nettverk og mobilisere til økt samspill med tjenesteansvarlige, nærmiljøet, familie og frivillige. Dermed kan den også frigjøre tid og ressurser i vår omsorgstjeneste, som i større grad kan brukes i direkte brukerrettet arbeid.

I prosjektet har man samarbeidet med blant annet SINTEF og NTNU, som partner for forsknings og utvikling. I tillegg har også Høgskolene i Molde, Ålesund og Sør-Trøndelag bidratt med kompetanse og FOU-bidrag. Gjennom høgskolene opplever vi å få kvalitet bak «de tradisjonelle faglige vurderingene» som vi er nødt til å jobbe med. En av kommunene har Trøndelag forskning og utvikling som sin FOU-partner. Kommunene har stått fritt til å velge FOU-aktør der det ikke allerede er inngått avtaler. Gjennom disse FoU partnerne opplever vi å ha med oss kompetanse på blant annet behovsdrevet innovasjon, kontakt med leverandørmarkedet, helsefaglig tyngde og distrikts fokus.

Formidling av prosjektet:

Dato/ sted/navn på konferanse/ navn på foreleser

Okt 2012 Åfjord Utviklingskonferanse, Siv Iren Stormo Andersson

Okt 2012 Bjugn Pårørendeskole, Turid B Mandal

Jan 2013 Videokonferanse/Forelesning Nettopp Fosen, E-læringsprogram for ansatte i omsorg og pleie, Velferdsteknologiske løsninger. Turid B Mandal

Apr 2013 Informasjon legekontor. Presentasjon av prosjekt og utprøving. Rigmor /Turid

Apr 2013 Fagdag Bjugn Kulturhus. Presentasjon for deltagende kommuner i Fosen.
Fokus på hverdagsrehabilitering og velferdsteknologi. Abilia/Turid B Mandal
Sept 2013 Presentasjon for Surnadal kommune ved Bjugn helsesenter. Turid B Mandal.
Okt 2013 Presentasjon Steinkjer kommune ved Bjugn helsesenter. Turid B Mandal

Presseoppslag

Dato /navn på avis/ s

Oktober 2012 Adresseavisen (2 oppslag) Aleksander Killingberg
Mai 2013 Lokalavisa Fosna Folket, Eget bilag om Velferdsteknologi - morgendagens
tjenester. Samarbeid med Åfjord kommune.
Aug 2013 Lokalavisa Fosna Folket, Sikker medisinerer.

Kronikker/Artikkel

Dato/ navn på avis eller magasin/ kronikkforfatter

Aug/sept Artikkel i Demens & Alderspsykiatri, Fagblad nr 3 2013, "Fremtidens
alderdom og ny teknologi", Turid B. Mandal

***Hvordan skal kommunen bruke erfaringene fra prosjektet i det videre arbeidet?**

Prosjektet skal ha en resultatkonferanse 14. mars 2014. I tillegg skal det skrives en felles utfyllende rapport om prosjektene og de ulike fasene man har gått igjennom.

Verktøyene som lages, lages for å kunne spres/ gjøres tilgjengelig for interesserte kommuner. Målet videre blir også å bidra til å dele erfaringer med andre kommuner og samarbeidspartnere. Vi ønsker å være med videre på å fremme "robuste" velferdsteknologiske løsninger som kan spres til flere kommuner, og som inkluderer både produktløsninger, mottaksapparat og tjenesteinnovasjon. Det er ønskelig at prosjektet skal ha en tydelig brukermedvirkning og inkludere samarbeid med pårørende, frivillige og ideelle aktører. Det er også et ønsket mål å stimulere lokal opplærings- og demonstrasjonsmiljøer for velferdsteknologi. Vi skal videre kartlegge det eksisterende systemet rundt trygghetsalarmen i kommunen for å se på valg og muligheter med en trygghetsalarm tilknyttet ulike sensorer. Videre vil også fokuset være på tiltak som er med på å fremme forebyggende arbeid, tidlig innsats og rehabilitering, og være med å legge til rette for nye arbeids- og samarbeidsformer og organiseringen rundt disse. Flere av de som arbeider på dette feltet sier at innføring av velferdsteknologi handler mye om organisering i tjenesten, noe vi har erfart gjennom denne prosjektperioden. Andre viktige arbeidsmål videre er kompetanse, opplæring og fortsette den praksisnære utprøvingen med teknologi sammen med fokuset på tjenesteinnovasjon og forankring.

Sted / dato: Bjugn, 28.01.13

Torkil Østraat
Prosjektets administrativt ansvarlige

Turid Berg Mandal
prosjektleder